

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsak
petek.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za pol leta 2 K 72 vin., za celotno
leta 1 K 36 vin.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati. Tristopna petletna
26 vin. za enkrat, 20 vin. za dva-
krat; večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

64. številka.

V Ljubljani, v petek, dne 14. junija 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne posiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravištvu »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Jurčičev trg, štev. 3. I.

Državni zbor.

Dne 17. t. m. se snide novi državni zbor. Njegov pomen leži v dejstvu, da je prvi avstrijski parlament, izvoljen po splošni in enaki volilni pravici. Prvi parlament je, v katerem bodo govorili avstrijski narodi, namesto avstrijskega plemstva, ki si je doslej prisvajalo poklic, »voditi« narode in govoriti v njih imenu. Ta obrat v avstrijski zgodovini je tako velik, da izza leta 1867. nobenemu političnemu dogodku ni pripisati večje važnosti.

Ako ne bi bilo politično življenje v tej državi vsled dolgoletnega komediantovstva s parlamentarizmom močno izkvarjeno, ne bi bilo treba nič proroškega duha, da bi se napovedalo, kaj stori novi državni zbor. Njegova naloga je popolnoma jasna; drugo je seveda vprašanje, ali je v meščanskih strankah toliko političnega razumevanja, da jo zapopadejo.

Novi parlament nima sprejemati dedščine od starega, temveč živeti mora novo življenje. Oblike, ki jih nahaja ob svojem sestanku, ga ne morejo vezati, ampak vstvariti mora nove, da bodo odgovarjale potrebam in razmeram časa. Porojen je z Avstrije; ali ta Avstrija, kakršna je, ni zanj nič nedotakljivega; on mora šele sestaviti novo Avstrijo.

To je prvi poklic novega parlamenta: Ustanoviti novo, moderno državo. Ustava, ki jo imamo doslej, ni ljudska, ni ustava narodov, ni pravzaprav niti ustava države. V njej se izraža volja dinastije in vladarja, ne pa volja narodov. V njej je še toliko ostankov absolutizma, da je že samo ime »ustava« neumestno.

Kakšno Avstrijo bi moral ustvariti novi parlament, ni težko uganiti. Različnost narodov, ki prebivajo v njej, in vse dosedanje izkušnje z narodnimi prepiri kažejo pot. Po razdelitvi monarhije v dve državi, Avstrijo in Ogrsko, je bil namen, napraviti iz Cislitvanske nemško državo, dočim naj bi bila Ogrska izročena Madjarom. Ako bi se bila germanizacija posrečila, ne bi bilo o tem kaj govoriti. Zgodovina opraviči vsak uspeh; da so danes Prusi nemški in Bulgari slovanski narod, je enostavno dejstvo, katerega tudi sami ne obžalujejo. Napaka nemških političarjev izza revolucije ni bila ta, da so hoteli germanizirati nenemške narode v Avstriji, ampak da so bili nevedni in niso poznali energije, ki je živela v njih in ki je morala izzvati odpor proti vsakemu raznarodovanju. Ko so bili slovanski narodi v Avstriji toliko razviti, da so se zavedali svoje narodnosti in so imeli živo voljo, ohraniti si jo, je bilo germaniziranje nemogoče in v tistem hipu je bil namen, ponemčiti jih, političen greh.

Nad Avstrijo se je ta greh bridko maščeval. Škoda njegovih posledic so občutili ne le Slovani, ampak tudi Nemci in Italijani. Ves politični razvoj je zaostal vsled bojev, ki jih je povzročilo narodno vprašanje, enako je zaostal socialni in kulturni razvoj, skoraj enako tudi gospodarski. Ako se ne bi bil moral parlament z vladami vred neprehoma ukvarjati z narodnimi boji, ako ne bi bili nacionalni prepiri absorbirali celo množico moči vseh narodov, bi stala Avstrija danes lahko v prvi vrsti industrialnih držav z vsemi prednostmi, ki jih daje bogata, moderna industrija.

Dokler je imelo plemstvo v parlamentu odločilno besedo, je bilo nemogoče, da bi bile okrevale te razmere. Aristokracija je sama narodno zelo indiferentna. Kadar se kaže narodno, igra navadno komedijo. Ali neskončnost narodnega boja ji je bila v korist. Ob ognju nacionalnega šovinizma so najbolje vreli njeni lonci in najljubše si je tako ohranila razsojevalno in vodilno ulogo. V ljudskem parlamentu se mora to izpremeniti; odgovor na vprašanje, kdaj nastanejo boljše razmere, je odvisen od zmožnosti meščanskih strank.

Da bi izginilo narodno vprašanje takoj iz parlamenta, je seveda nemogoče. Pričakovati je celo, da bode zahtevalo nekaj časa še več zanimanja, nego v prejšnjih državnih zbora. To je naravno. Narodno vprašanje ne more izginiti z dnevnega reda, dokler ni rešeno; ali v ljudskem parlamentu je mnogo več upanja, da pride do rešitve, nego je bilo v kurialnem. Ne gre se zato, da se sploh ne govori o narodnem vprašanju, ampak sedaj le za to, da se ga ne zavlači z nastavljanjem posameznih »postulatov« in želja.

Naloga državnega zbora je, da uresniči popolno enakopravnost. To je edina mogoča rešitev narodnega vprašanja. S tem je pa tudi že povedano, v kakšni obliki je preosnovati Avstrijo. Edina garancija za enakopravnost je popolna avtonomija vsakega naroda.

Tudi glede tega so še v posameznostih mogoče razlike.

Najidealnejša ureditev bi bila pač narodna avtonomija na podlagi takozvanega personalnega sistema, popolnoma brez obzira na teritorij. Vsak narod je tedaj celota, tako da mu ni izgubljen prav noben član. V skupni državi bi bilo zedinjeno Nemstvo, zedinjeno Čestvo, zedinjeno Slovenstvo. Vsak Slovenec, naj živi v Ljubljani, Sevnici, Gorici, Guštanju, ali pa na Dunaju, v Gradcu, v Pragi ali kjerkoli, bi bil član skupnega narodnega telesa, kakor je vsak katoličan povsem brez ozira na teritorij član katolske cerkve in bi bil deležen avtonomije in kulturnega življenja svojega naroda. V vseh nacionalnih vprašanjih bi bil tako zedinjen narod samostalen, imel bi svoj narodni zbor, svojo narodno vlado, vsaki Slovenec bi se udeleževal volitev v nacionalni parlament in bi bil lahko izvoljen vanj.

Ugovor, da bi delala taka ureditev velikanske težave, je brez podlage. Narod potrebuje avtonomije samo za narodne zadeve, za katere mora imeti seveda tudi svoje lastne dohodke. Čisto administrativna vprašanja so druga, skupna stvar in zahtevajo seveda teritorialno uvedbo. Kakor narod v svojih zadevah, tako mora dobiti občina v občinskih rečeh čim širšo avtonomijo.

Ali je večina državnega zbora že sedaj zrela za tako delo, je seveda drugo vprašanje. Predsodki so v mnogih skupinah še zelo močni, puhli historizem vlada še v pre mnogih glavah in težko je reči, kako premagati vse te ovire. Ali gotovo je, da dobi novi parlament šele tedaj zdravo podlago za nadaljnje delo, kadar bode kos tej nalogi, kadar ustvari iz tega kaosa, ki ga sedaj predstavlja Cislitvanska, res novo, moderno, vsem potrebam časa odgovarjajočo državo narodov.

Naša taktika.

»Slovenski Narod« še vedno nima miru ter neprehoma pogreva svoje stare anekdote iz volilne dobe. Zdi se nam pač, da bi bilo bolj umestno

— v interesu njegove stranke — ako bi pogrnil plašč pozabljenja po volilni periodi. Čudno je, da mu tega še ni svetovalo vodstvo njegove stranke.

Ker se je pokazala Ljubljana pri volitvah v politični razsodnosti manj temeljito, nego je bilo pričakovati, upa morda »Narod«, da se mu posreči z njegovimi prav nepotrebnimi zabavljicami, popolnoma omajati disciplino v socialno-demokratski stranki. Ako bi bil tak uspeh sploh dosegljiv, bi pač liberalni list prav slabo poslužil naprednosti. Ali tega efekta sploh ne doživi. V mirnih časih ne služijo taka sredstva, kakoršna so liberalci rabili ob volitvah in tudi v bodočih bojih se ne bode več tako izlepa verjelo neumnim anekdotam o prihodnosti Reska in Adlerja, nelojalnim letakom o nerazsodnih sklepih socialno-demokratske stranke itd. Zelo se moti »Narod«, ako misli, da se čuti jugoslovanska socialna demokracija potlačeno. Mi smo se še iz vsakega pojasa kaj naučili, pa se naučimo tudi iz efektov zadnjih volitev.

Kar se tiče naše taktike ob volilnem boju, ni vodstvo stranke odgovorno »Slovenskemu Narodu«, ampak organizacijam svoje stranke; tudi ne liberalcem, ki se o primernih časih imenujejo socialiste. Bila je pa naša taktika zelo enostavna in jasna. Vodstvo jugoslovanske socialne demokracije ni hotelo nič drugega, kakor ohraniti samostalnost stranke, dočim bi bilo seveda »Narodu« ljubše, ako bi postala socialno-demokratska stranka na Slovenskem nekak rep liberalizma. Tega poklica slovenski socialisti ne čutijo in mu tudi nikoli ne bodo služili.

Ako bi vladal v liberalni stranki političen duh, bi bili morali njeni voditelji že davno izpoznati, da ima socialna demokracija kakor povsod, tako tudi na Slovenskem, svoj delokrog in svoje naloge, katerim se ne more izneveriti. Vprašanja so, ki nas ločijo od vsake meščanske stranke in ki so ravno povzročila, da se delavstvo tudi politično organizira, neodvisno od vseh drugih strank. S tem dejstvom bi morala računati liberalna stranka, ako bi bila resna in se ne bi zdramila v umetno življenje vedno le, kadar so kake volitve.

Ako bi vpoštevala to nujno dejstvo, tedaj bi bilo tudi lažje uvaževati vprašanja, v katerih so interesi liberalizma in socializma enaki in v kulturnih zadevah bi se tedaj lahko našli na enem polju brez kompromisov in paktov.

Od tega izpoznanja pa je liberalna stranka še zelo oddaljena. »Slovenski Narod« je to dokumentiral pri volitvah in dela to še sedaj. Stranka, kateri bi bilo res kaj ležeče na napredku in svobodomiselnosti, ne bi smela nikoli poskušati, korumpirati eminentno napredne in svobodomiselne, četudi gospodarsko nasprotne stranke, kakor je socialna demokracija. »Slovenski Narod« pa je imel ta namen, hoteč omajati zaupanje stranke v samo sebe. To je bil edini smoter vseh njegovih bajk o naših zvezah s klerikalci. Prenavno je, če hoče »Narod« pisavo »Rdečega Prapora« dokazati tako zvezo. Prvič ni res, da se »Prapor« ne bi bil bojeval proti klerikalizmu; drugič je naravno, da je bilo smatrati v Ljubljani v liberalni kandidaturi resnejše nasprotstvo nego v klerikalni. Ali »Narod« je trdil, da imamo zveze s klerikalci in take trditve se ne dokaže z domnevanjem. Nasprotno pa trdimo mi, da so bila vsa natolcevanja »Slov. Naroda« skovana v nelojalni namen, zasejati nezaupanje v socialno demokracijo. In če trdi »Narod«, da je še danes prepričan, da je bila taka zveza, tedaj se povsem navadno laže. Saj se ne gre za »prepričanje« tega ali onega »Narodovega« urednika. »Narod« opravlja službo glasila liberalne stranke

in njeno prepričanje ima zastopati. Liberalna stranka pa ni verjela in ni mogla verjeti v nikršen socialistično-klerikalen kompromis. Za priče pozivamo dr. Tavčarja, Hribarja, dr. Majarona in dr. Trillerja. Menimo, da zadostuje njih svedočanstvo in da ni treba pisati o tej stvari več. Radi bi pa vedeli, ali ima vodstvo liberalne stranke toliko upliva na «Slovenski Narod», da mu končno zabrani večno pogrevanje tiste laži. Zdi se nam, da bi bilo v interesu liberalne stranke same, ako bi se naredilo neiskrenosti v «Narodovih» predalih konec.

Organizacija.

Zadnje volitve v državni zbor so potrdile veljavnost starega nauka socialne demokracije: Vsa moč delavstva počiva v organizaciji. Brez organizacije se ne doseže nobenega uspeha, z organizacijo je mogoč najtežji boj in najtežja zmaga.

Krasen je uspeh, ki so ga dosegli češki sodrugi na dan 14. maja. Volitve so pokazale, da je socialna demokracija ne le najmočnejša češka stranka, ampak tudi, da se ji ne more nobena druga izdaleč primerjati. Ali temu se ni čuditi, ako se ogleda to stranko. Češko-slovanska socialna demokracija ima 130.000 politično organiziranih udov, ima strankarsko tajništvo v Pragi, deželni tajništvi v Pragi in v Brnu, okrajna tajništva v mnogih krajih, ima tri dnevniške: «Pravo Lidu» v Pragi, «Rovnost» v Brnu in «Delniške Listy» na Dunaju, poleg tega dolgo vrsto drugih političnih časopisov.

Izpoznanje, da je edina pomoč v organizaciji, se mora razširiti tudi med slovenskim delavstvom, kajti brez tega izpoznanja bi morala ostati bodočnost črna. Gmotne in socialne razmere, v katerih živi slovensko delavstvo, so bile že tolikokrat opisane, da jih ni treba vnovič opisovati. A ravno zato je treba s podvojeno močjo delati, da se napravi na polju organizacije, kar je doslej zamujeno.

Prepričati se mora naše delavsko ljudstvo, da je izdajalec svojih koristi in svojega stanu vsaki delavec, ki se ne pridruži organizaciji. V družabnih razmerah, v katerih živimo, je boj za izboljšanje položaja neizogiben. Ni ga podjetnika, ki bi dal delavcem iz prostega nagiba toliko, kolikor potrebujejo in kolikor po pravici zaslužijo. To ni odvisno od dobrega ali slabega srca kapitalistovega, ampak od neizpremenljivega zakona, da je tudi kapitalist nesvoboden, da uplivajo nanj splošne razmere, da mora računati s konkurenco. V kapitalistični družbi je izkoriščanje neizogibno. Socialni demokratje zato ne sovražijo posameznih kapitalistov, temveč razumejo, da je podjetnik tak, kakršen pač mora biti. Ali zato se ne morejo delavci molče udati v svojo žalostno usodo, temveč morajo iskati tisto edino pot, ki vodi do rešitve.

Socialna demokracija je napovedala boj kapitalističnemu sistemu, v katerem je delavec vedno suženj. A kapitalizem je organiziran in sicer močno organiziran. En del njegove organizacije je tudi sedanja država. Z njo drži delavstvo v odvisnosti. Z njenimi postavami zavaruje obstoječi gospodarski red, oskrbuje dobičke kapitalistom in zvaljuje breme na delavsko ljudstvo. Proti taki organizaciji ne doseže posameznik ničesar, naj je tudi njegova stvar kdove kako pravična. Vse «pravo» na svetu izvira iz moči. Kdor ima moč, si napravi tako pravo, kakršno mu najbolj koristi ter ga rabi zopet s svojo močjo. O «pravu» delavstva se ne more govoriti, dokler nima delavstvo moči. Kadar bode imelo moč, bode imelo tudi svoje pravo in šele tedaj doseže svoje pravice.

Moč delavstva je pa samo v njegovi združitvi. Kdor se ogiba organizacije, slabi svojo moč in moč skupnega delavstva. On pomaga kapitalizmu, da ohrani izkoriščanje in da zavaruje svojo moč in svoje «pravo». Zavednega se ne more imenovati delavca, ki ni organiziran.

Ako hočejo slovenski delavci doživeti kako izboljšanje, morajo storiti to, kar so storili njih tovariši pri drugih narodih: Razširiti morajo svojo organizacijo in delati za njo toliko časa, da ne bode na Slovenskem delavca sploh, ki ne bi bil organiziran.

Politični odsevi.

Državni zbor je sklican na dan 17. t. m. Za mesto predsednika se poganjajo krščanski socialci in Čehi.

O socialno-demokratski zvezi v bodočem parlamentu razširjajo meščanski časopisi najraznovrstnejše pravljice. Zlasti češki socialni demokratje jim bredejo po glavi. Po vsej sili bi radi zanesli razpor v stranko in kaj pridno kolportirajo vest, da ustanove češki socialistični poslanci svoj lastni klub. Čudovito je, kako slabo pozna buržoazna žurnalistika organizacijo tako velike in važne stranke, kakor je socialno-demokratska. Ako bi jo poznala, bi ji bilo treba prav malo ugibati o bodoči organizaciji njene parlamentarne frakcije. Že leta 1897. je sklenil strankin zbor pri Wimbergerju, da se organizira socialna demokracija vsakega naroda v državi za se, s popolno avtonomijo, da pa imajo stranke vseh narodov skupno eksekutivo za vse splošne zadeve. Povsem naravno je, da bode odgovarjala tudi parlamentarna zveza tej organizaciji. Vsi socialno-demokratski poslanci bodo imeli skupno «zvezo», v kateri pa bodo imeli poslanci vsake narodnosti lastno skupino, ki bode avtonomna v vseh narodnih vprašanjih. Seveda, ako bi meščansko časopisje priznalo ta dejstva, ne bi moglo venomer očitali socialnim demokratom breznarodnosti in protinardnosti.

Koncentriranje strank v parlamentu je sedaj geslo vseh frakcij vseh narodnosti. Pri volitvah so se cepile stranke v stranci; vsakih pet mož je imelo poseben program, kdor je le za dlako drugače mislil, je bil razglašen za največjega nasprotnika in njegova izvolitev za največjo nevarnost. Komaj so volitve pri kraju, je pa že tako, kakor da sploh ni nasprotij in človek se v čudu vpraša, čemu je bilo treba vseh grozovitih bojov, če se združujejo v parlamentu lahko največji sovražniki. Čehi, Poljaki, Nemci, Jugoslavlani — vse se hoče «koncentrirati». Ali gladko ne gre ta reč. Na največje težave so naleteli Nemci, Fortsritlerji, Vsenemci obeh barv ter «ljudska stranka» so hoteli ustanoviti skupen klub; na posvetovanje pa niso povabili dunajskih naprednih poslancev dr. Ofnerja, Hocka in Kurande. Zadržega zato ne, ker je žid, Hocku očitajo, da je prikrit socialni demokrat, na enakem sumu imajo Ofnerja. Ustanoviti napreden klub, iz katerega se izključi edine zanesljivo napredne ljudi, je gotovo famozna ideja. Ni čuda, da je obudilo to ravnanje silen odpor ne le na Dunaju, temveč tudi drugod med naprednimi Nemci, ki so sklenili, ustanoviti novo «demokratsko» stranko. «Nemška ljudska stranka» in Vsenemci so se v tem združili v «nemško-nacionalno zvezo», ki hoče iskati stikov s — krščanskimi socialci!

Med Čehi je vprašanje koncentracije še nereseno. Realistom menda vendar ne diši, sedeti v enem klubu s klerikalci.

Krščanski socialci so se definitivno združili s starimi klerikalci in celo barona Morseya, zagriženega sovražnika splošne in enake volilne pravice, so sprejeli med se. S tem so vse sramežljive trditve, da krščanski socialci niso klerikalni, enkrat za vselej pokopane.

V dunajskem rotovškem okraju je bil izvoljen za poslanca dr. Lueger, ki je dobil tudi v Hietzingu mandat. Zadnji okraj je postal za krščanske socialce nekoliko nevaren vsled znanega preganjanja državnih uradnikov. Zato je dr. Lueger, odnosno so tisti, ki ga sedaj bolnega zastopajo, sklenili, da si pridržijo mandat Hietzinga. V rotovškem okraju pa bode nova volitev. Nemški naprednjaki so ponudili kandidacijo bivšemu ministrskemu predsedniku Koerberju, ki jo je pa odklonil, češ, da se neče zapustiti svoje politične rezerve.

Škandalozen prizor je bil v petek 7. t. m. v ogrskem državnem zboru. Pred daljšim časom je čital romunski poslanec Vajda v zbornici pesem, ki sramoti Madjare. Po lastnem zatrjevanju je hotel s tem samo pokazati, kakšne sadove rodi madjarski šovinizem. A ko je večina zbornice trdila, da je s tem žalil madjarski narod in da je pesem vtihotapil v zapisnik, je dal primerno izjavo, dobil je pa ukor. Od tistega časa ni zahajal v zbornico, misleč, da se sčasom pozabi na neprijetno afero. Med tem so mu njegovi volilci izrekli zaupanje in dne 7. t. m. je prišel zopet v zbornično dvorano. Njegov prihod je pa tako razkačil šovinistično druhal, da je pozabila ne le na svoje lastno poslaniško dostojanstvo, na prostor, kjer se je nahajala, na pravice poslanca, ampak tudi na najenostavnejša pravila družabne pristojnosti. Posamezni poslanci so ga psovali, ohmetavali so ga z najsurovejšimi pogrđami, ohetali so mu klofute, končno je dični predsednik Justh prekinil sejo in ta čas so porabili bečari, da so skoraj s pestmi izrinili Vajdo iz dvorane.

Vajdov tovariš, poslanec Maniu je zaradi tega nezasišane dogodka interpeliral. Zahteval je, naj izreče imunitetni odsek v določeni dobi, ali je s tem oskrnjena imuniteta poslanca Vajde in zahteval je od predsednika Justha, naj pové, ali hoče in more ščititi nemadjarske poslance. Njegov predlog, da se skliče imunitetni odsek, je bil sprejet, ali ne da se določi krajši čas za poročilo. Vsi ministri so glasovali proti Manievi zahtevi. Slavni predsednik Justh se je izvijal kakor navaden pobalin. «Vajda ima pravico, priti sem, ali straže mu ne morem dati,» je dejal. «Neodvisnjaki» so se drli, kakor svinjski pastirji. To je tisti parlament, ki si

je nekdanj domisljal, da ga časti vsa Evropa radi njegove svobodomiselnosti in radi njegovega ponosa. Ni čuda, da se ta svojati boji splošne in enake volilne pravice, kakor hudič križa.

Zanimivo demonstracijo so priredili ogrski socialni demokratje, ko se je pripeljal cesar v Budimpešto, kjer so slavili 40. letnico njegovega kronanja za ogrskega kralja. Od kolodvora pa do kraljevega gradu je bilo na tisoče delavcev, ki so pozdravljali vladarja z zivioklici na splošno volilno pravico. Policija je bila v groznem strahu. Vlada in klika v parlamentu sovraži volilno pravico iz dna duše. Sedaj se bolj ko prej, ker je videla, kakšen uspeh so dosegli avstrijski socialisti z novim volilnim zakonom. Zato jo mora sovražiti tudi policija. Bala se je, da bi kralj izvedel, da so na Ogrskem ljudje, ki se zavzemajo za splošno volilno pravico. Po noči so policaji potrgali vse plakate, s katerimi je stranka pozivala delavce, naj se udeležijo sprejema. A nič ni pomagalo. Socialni demokratje so prišli in demonstracija se je imenitno posrečila. Pravijo, da je naredila na kralja velik vtisk.

Silno poparjena je ogrska vlada, ker je kralj že v torek zapustil Budimpešto. O vzrokih tako hitrega odhoda se raznašajo različne vesti. Ene pravijo, da ni maral dati sankcije takozvanim ustavnim garancijam, ker parlament in vlada ne izpolnjujeta obljub, ki sta jih dala kralju, druge trdijo, da so se mu zgnjusili prizori v ogrski zbornici.

Iz stranke.

Izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke je v smislu naročila strankinega zbora sklenil, ustanoviti tiskovno zadružno, kateri bode naloga, zagotoviti izdajanje strankinega dnevnika, poučnih brošur in knjig ter drugih strankinih tiskopisov. Deleži bodo iznašali po 50 kron. Pravila in vse druge določbe bodo organizacijam pravočasno naznanjene. Vse sodruge, ki nam hočejo pomagati pri tem važnem delu, zlasti pri nabiranju zadruženikov, prosimo, naj čim prej naznanijo svojo naslovo uredništvu «Rdečega Prapora».

Češka socialno-demokratska stranka ima od 11. do 14. avgusta t. t. v Plznu v Delavskem Domu (Peklo) svoj osmi redni zbor. Na dnevnem redu je: 1. Volitev pripravljalnih odborov. 2. Poročilo tajništva. 3. Parlamentarno poročilo in taktika. 4. Izprememba organizacijskega statuta (poročevalec sodrug Bruha). 5. Mednarodno tajništvo in mednarodni kongres v Stuttgartu (poročevalec dr. Soukup). 6. Zadrugištvo (poročevalec sodrug Modraček). 7. Časopisje (poročevalec sodrug Houser). 8. Volitev izvrševalnega odbora. — Dne 10. avgusta je predkonferenca.

Domače stvari.

Jugoslovanski klub je še vedno uganka slovenskih državnoborskih poslancev. Sustersič ne mara liberalcev v svoji družbi, liberalci pa silijo na vso moč v njegov klub. Diplomatičira se in intrigira se za kuhinjami, da je že kar smešno. Zdaj si lasti dalmatinske in istrske poslance Sustersič, zdaj Hribar. Živ krst ne ve več za posamezne poslance, katere barve da so. Lahko bi si kaj zaslužili tisti, ki bi n. pr. vedel povedati, ali je Rybar liberalalec ali klerikalec. Sam ne zine besede o takih vprašanjih, preden je bil izvoljen, je neprehoma laviral med obema strujama, v klerikalizmu ni nikdar videl nevarnosti in če se sedaj oklepa Hribarja, ni s tem nikakor dokazana njegova liberalnost, tem manj ker je Hribarjev liberalizem že sam prav krotka živalica, ki nikoli ne ugrizne klerikalizma. Za Grafenauerja vé ves svet, da ni znal agitirati z ničemer, nego s «sveto vero» in če tudi on lazi za Hribarjem, dela pač le za to, ker meni, da Hribar ni nevaren klerikalizmu. Na Štajerskem sta izvoljena dva člana «Narodne stranke», ki sta bila klerikalna, odkar sta na svetu. Tako je pravzaprav čudno, zakaj se Sustersič toliko brani teh ljudi. Na drugi strani je pa zopet neumevno, čemu silijo tisti, ki hočejo veljati za liberalce, tako v klerikalni klub. Ako bi bil liberalizem liberalcev pristen, tedaj bi bili že davno naredili konec temu cincanju in sklenili bi bili, da ustanove svoj lastni klub, pa naj bi jih bilo še tako malo. Potem bi imeli vsaj zagotovljeno podlago za protiklerikalno delo.

«Slovenčevo» krščanstvo nudi strahovita skrb, kakšno stališče zavzema socialna demokracija napram militarizmu. Pobožni list ne more nikakor izhajati brez rozljanja sablje in brez vojaškega bramarbariranja. Tako je namreč «praktično» krščanstvo. Za teorije je evangelijsko čisto dober, ali v praksi ne vé klerikalizem kaj početi s Kristusovim naukom. Učitelj iz Nazareta je obsojal meč in moritev, katoliško glasilo dobiva siye lase, ako pomisli, da bi moglo biti enkrat konec organiziranih umorov. Ali začelo se je tolažiti. Našlo je, da socialna demokracija ni več nasprotna militarizmu; v dokaz citira kar Bebla in Bernsteina. No, tako daleč se nismo, da bi bila socialna demokracija ravno militaristična; ali če pravi Bebel, Heine ali kak drugi socialni demokrat, da so tudi socialisti pripravljani na obrambo z orožjem, ako je potrebno, niso rekli ničesar proti dosedanjam načelom socialne

Zahtevajte
po vseh gostilnah,
kavarnah in
brivnicah

„Rdeči Prapor“

demokracije, ki že davno zahteva — ne škartiranje vsega orožja, ampak nadomestitev protidemokratske stojiče vojske z ljudskim oboroženjem. Socialna demokracija se nikoli ni strinjala z meščanskimi apostoli «svetovnega mira», temveč je vedno dokazovala, da je v kapitalistični družbi svetovni mir prazna utopija. Tudi niso socialisti nikoli rekli, da postanejo ljudje čez noč sami angelji, ako se dekretira večni mir; pač pa so vedno zahtevali, naj se vzgaja mladino tako, da bode tudi telesno krepka in okretna. Antimilitaristična pa je in ostane socialna demokracija, ker pomeni militarizem določen zistem oborožene sile, ki je slepo orodje v rokah posameznih faktorjev, ker se odteguje ljudskim potrebam, ker je sredstvo kapitalizma proti delavskemu razredu, ker je upora fevdalizma in ker je ravno v njem največja nevarnost za svetovni mir. S svojim antimilitarističnim duhom je pa socialna demokracija lahko najboljša prijateljica prave ljudske vojske, za katero lahko, kadar se uresniči, dovoli vsa sredstva, ki so res potrebna za uspešno obrambo. Če se poljubi katoliškemu glasilu razmišljati o teh razlikah, naj pa razmišlja.

Ljudska kuhinja v Ljubljani je imela 11. junija svoj občni zbor. Sam na sebi je bil toliko zanimljiv, da se je vsilil ob postelji jako nevarno bolnega predsednika Drelseja — zahtevali so tako klerikalci — in da se je «boj za krščansko vero» zanesel tudi v Ljudsko kuhinjo! Resnično. Dijaki bodo namreč hitreje in bolj siti, če se jim bo poleg fižole in kisle repe servirala tudi «vera» na krožnikih... Ideja je originalna in dobra. Letos jo je propagirala zlasti prednica Josipina Kosova. Seveda za čast božjo! Ta propaganda pa se izvaja na jako zopern način. Našlo se je nekaj dijakov, ki se svojega proletarstva zavedajo, in ne samo svojega stradanja. Tudi «Rdeči Prapor» prebirajo. Kako se je v ljudski kuhinji za to izvedelo in koga je to v tem zavodu kaj brigalo, ne vemo; znano nam je le, da je bila vsled tega ondi velika žalost in da so zaradi te žalosti dotični dijaki imeli sitnosti. To je bilo popolnoma nepotrebno! Če kdo skrbi za telesno hrano kakšnega dijaka, s tem se ni dobil pravice, izbirati mu dušno pašo. Če bi se pa dijak moral pitati ne samo s fižolom in kislom repo, temveč tudi z bojem za «vero», potem naj se mu da vselej še servijeta, da se bo lahko brisal.

V vencu slovenskega časopisja je nedostajalo izza Bleiweisovih časov ene barve. Imamo časopise vseh mogočih nians, le naivnost ni bila zastopana med njimi. Da odpravijo občutljivo pomanjkljivost, je dalo uredništvo «Našega Lista» svojemu organu ta simpatični žanr. V naivnosti ne more tekmovali s sedanjim «Našim Listom» niti «Angelček». Ampak zakaj objavlja kamniški monitor politične članke, pa ne rajši lirskih poezij? Tem se namreč naivnost imenitno podaja, dočim povzroča v političnih sestankih kar želodčne krče. Imenitni list, ki še vedno ne more najti smeri, za katero naj se odloči, bi smel vsaj toliko vedeti, da mora političen žurnalista poznati snov, o kateri piše. Urednik «Našega Lista», ki bi se moral pravzaprav imenovati le še «Moj List», pa pisari neprenehoma o socialni demokraciji in v vsaki vrstici izdaja svojo grozovito nevednost. Poučevati hoče pesnik v «Našem Listu» socialno demokracijo. Hvala lepa za dobro voljo; gospod se naj gre najprvo sam kaj učiti, potem ne bo pisal takih neumnosti, kakor je tista, da stoji avstrijska socialna demokracija kar pred razkolom. Prav taka neumnost je tista, da ima češka socialna demokracija v prvi vrsti narodna vprašanja. Največjo ignoranco pa manifestira lirik, ko se čudi, da hoče češka socialna demokracija napraviti iz novega parlamenta ustavodajni parlament in da se ima po njeni zahtevi monarhija spremeniti v federacijo svobodnih narodov. S tako nerednostjo, slavni «Naš list», se ne piše v tako prepotentnem tonu, kakor je tvoja navada! Bile so volitve in če bi bilo uredništvo neotrehnega glasila, ki je res pravi neutrum, slutilo pomen socialne demokracije v Avstriji, bi bilo moralo čitati vsaj glavne volilne oklice socialno-demokratskih strank. Iz njih, če ne že iz zadostnih prejšnjih enunciacij, bi bilo lahko razvidelo, da smatra vsa avstrijska socialna demokracija novo ustavo za eminentno nalogo ljudskega parlamenta. In če slavno uredništvo še ne ve, da je federacija avtonomnih narodov zahteva brnske resolucije, ki je del socialno-demokratskega programa v Avstriji, tedaj si je izdalo izpričevalo popolne žurnalistične nesposobnosti. S takim znanjem naj si v bodoče lepo prihrani vse dobre svete; slovenska socialna demokracija najde svojo pot tudi brez lične sentimentalnosti «Našega Lista».

V Lurd in Rim vabi klerikalno časopisje Slovenice. Ljudje, ki še ne verjamejo, da je Slovenska Ljudska do kosti klerikalna, bi polagoma lahko odprli oči. V Lurd hodijo z vsega sveta samo klerikalci, papeževa zlata maša ne zanima nikogar, razven klerikalcev. In «Slovenec» vabi v Lurd in v Rim. Njegov poziv bode gotovo uspešen. Našlo se bode po Slovenskem dosti ljudi, ki bodo nesli svoj denar ubogim lurdskim patrom in pa stradaljočemu papežu v Rim. Ne izplača se, tožiti zaradi takih prikazni našega «narodnega» življenja. Klerikalizmu je na Slovenskem dobro postlano; lahko se «bahamo», da je slovenski narod eden najklerikalnejših na svetu. Ali vprašati se sme, če smo za večne čase prokleti. Ali nam je res usojeno, da se popolnoma pogreznemo in da poginemo v kleri-

kalizmu? «Mladeniška organizacija (Marijine družbe, izobraževalna društva in druga) ni z lepa kje tako izpeljana, kakor pri nas», pravi «Slovenec» v svojem oklicu. In ima prav. Ni z lepa naroda, čegar mladina bi bila že tako zastrupljena s klerikalizmom, kakor je slovenska. To resnico je treba upoštevati, kajti s starim izgovorom, da ima klerikalna stranka v vsakem farovžu najmanj enega agitatorja, se ne pride nikamor. Ako ima klerikalizem agitatorje, jih mora imeti protiklerikalizem tudi; ako je klerikalna stranka organizirana, se mora tudi protiklerikalizem organizirati. Seveda je treba dela za to. Ali če ne bode resnično izobraževalnega dela, tedaj bodo potovali Slovenci toliko časa v Lurd in v Rim, dokler jih več ne bo.

Kako je lep soldaški stan! Pred kratkim se je obesil dragonec Sammt tretje skadrone 5. polka. Zaradi tega dogodka je uvedel polkovnik grof Wurmbrand-Stuppach preiskavo, ki je spravila na dan, da je stražmojster Jetzl dragonca tako klofutal, da je dobil otekline v ušesih in je ležal tri tedne v bolniški sobi. Zdravnik je opazil, da mu je tudi roka otekla ter ga je vprašal, od česa. Sammt je dejal, da ne vé, ko je pa zdravnik odšel, je povedal tovarišem, da mu je stražmojster prepovedal reči resnico. Ko je prišel iz bolniške sobe, ga je Jetzl takoj zopet klofutal. In klofutal ga je vnovič, ko je imel se obvezano glavo. Potem je moral na dvorišču delati «laufsrit», dokler ni popolnoma obnemogel. Dobil je zapoved, naj se da obriti; ker ni imel denarja, ni mogel izpolniti ukaza. Vedel je, da se ga boče zato zopet po stari navadi v jahalnici pretepalo z bičem, pa je pobegnil in se obesil. Oče nesrečnega je šele potem privatnega nepodpisanega pisma izvedel, da se je sin sam usmrtil in zakaj se je to zgodilo.

Shodi.

Napovedani so:

V petek, dne 14. junija ob 8. uri zvečer v Sv. Petru.

V soboto, dne 15. junija ob 8. uri zvečer v Rakeku.

V nedeljo, dne 16. junija ob 8. uri zjutraj v Cerknici.

V nedeljo, dne 17. junija ob 4. uri popoldne v Logatcu.

V ponedeljek, dne 17. junija ob 8. uri zvečer v Ptuj.

V torek, dne 18. junija ob 8. uri zvečer v Pragerskem.

V sredo, dne 19. junija ob 8. uri zvečer na Zidanem mostu.

V četrtek, dne 20. junija ob 8. uri zvečer v Ljubljani.

V soboto, dne 22. junija ob 8. uri zvečer na Vrhniki.

V nedeljo, dne 23. junija ob 8. uri zjutraj na Vrhniki.

V nedeljo, dne 23. junija ob 4. uri popoldne na Planini.

* * *

Idrija. 16. t. m. se vrši pri Črnem orlu v Idriji javen shod z dnevnim redom: Minule državnozborske volitve; 2. Časopisje. Začetek shoda ob 9. uri dopoldan. — Sodrugi naj se shoda v obilnem številu udeležijo!

Pregersko. V torek, dne 17. junija t. l. ob 8. uri zvečer je v gostilni gospe Ivanke Lipautz javen železničarski shod s sledečim dnevnim redom: 1. Kaj smo se naučili pri zadnjih državnozborskih volitvah? 2. Poročilo o konferenci delegatov na Dunaju. 3. Vprašanja in odgovori. Na shodu poroča sodrug Kopač iz Trsta. Sodrugi železničarji! Udeležite se vsi tega shoda in pripeljite tudi svoje žene seboj!

Strokovni pregled.

Podružnica Trst II. splošnega strokovnega in pravovarstvenega društva ima dne 25. t. m. ob 8. uri zvečer občni zbor v «Delavskem Domu», ulica Boschetto 5. Železničarji! Na tem obnem zboru se bode razpravljalo o važnih zadevah, ki se tičejo gmočnega in socialnega položaja vseh državnih železničarjev, ter o splošnem položaju in o organizaciji avstrijskih železničarjev sploh. Ne glede na to, da je udeležba udov na obnem zboru v vsakem slučaju potrebna, je ta zbor take važnosti, da se tiče vsakega posameznega državnega železničarja in je vsled tega nujno potrebno, da se ga udeleži vsak, kdor je tega dne službe prost. Pridite torej vsi in opozorite na zbor tudi svoje tovarise, da se ga tudi oni udeležijo.

Umetnost in književnost.

Nove muzikalije „Glasbene Matice“. Letos je že v drugič izdala «Glasbena Matice» v Ljubljani nove muzikalije, in sicer XXXIV. zvezek zborovskih partitur, obsegajoč 14 moških in mešanih zborov,

uredil Matej Hubad». Vsebinska, ki je na 44. straneh velike četvorke, obsega: Št. 1. Stjepan St. Mokranjac: Kozar, mešan zbor, št. 2. dr. Gustav Ipavec: Naše gore, mešan zbor z baritonskim samospévom, št. 3. Emil Adamič: Deklica in ptič, mešan zbor, št. 4. Fran Serafin Vilhar: Na Ozlju gradu, moški zbor s sopranskim in baritonskim samospévom, št. 5. Alojzij Sachs: Idila, moški zbor, št. 6. Karel Bendl: Svoji k svojim, moški zbor s četverospévom, št. 7. Vladimir Strahuljak: Zakaj me nečeš? moški zbor, št. 8. dr. Anton Schwab: Vinska, moški zbor, št. 9. dr. Anton Schwab: Usehli cvet, moški zbor, št. 10. dr. Anton Schwab: Izgubljeni cvet, moški zbor, št. 11. dr. Gustav Ipavec: Brodar, moški zbor, št. 12. dr. Gustav Ipavec: Planinec, moški zbor, št. 13. Stanko Premrl: Slovenska zgodovina, moški zbor s četverospévom, št. 14. Ivan pl. Zajc: Dijaska, moški zbor, Cena 6 K, za člane «Glasbene Matice» 4 K.

Politični zemljevid Avstrije v jako pregledni obliki je izšel v založništvu G. Freytag & Berndt, Dunaj VII./1. Na velikem zemljevidu, ki je razdeljen po volilnih okrajih, so razvidni vsi rezultati zadnjih volitev. Vsak okraj je po barvi označen, kateri stranki pripada njen poslanec, ter njegovo ime, tako da je orientiranje z enim samim pogledom mogoče. Dodan je zemljevidu abecedni seznam vseh poslancev, kartografsko pa je pokazano razmerje narodnosti, poklica, dohodkov države i. t. d. Statistika je jako plastično prikazana. Cena zemljevidu v velikem formatu je 2 K.

Socialni pregled.

Klesarji in kamnoseki, pozor! V Gradcu so delavci s kamnom v plačilnem gibanju. Ne sprejemajte torej tam dela! — Tudi nabrežinski trg je zaprt.

Sodrugom državnozborskega volilnega okraja Idrija - Logatec - Cerknica - Vrhnika.

Čenjeni sodrugi!

V zmislu sklepa konference sodrugov idrijskega sodnega okraja, vršeče se 9. junija t. l., vabimo vas na

I. KONFERENCO

sodrugov državnozborskega volilnega okraja Idrija - Logatec - Cerknica - Vrhnika

ki bode

29. junija v Dolenjem Logatcu (gost. Kunec).

Določili smo sledeči provizorični dnevni red:

1. Poročilo o izidu volitev v državnozborskem volilnem okraju Idrija - Logatec - Cerknica - Vrhnika.
2. Organizacija in taktika.
3. Ustanovitev volilno-okrajne organizacije; volitev izvrševalnega odbora in kontrole volilno-okrajne organizacije.
4. Tisk.
5. Socialistični kmetski program.
6. Slučajnosti.

Začetek konference bode ob 9. uri zjutraj.

Čenjeni sodrugi!

V interesu našega dela, naših uspehov in našega vseobčega napredka je, da se udeležite polnoštevilno te prve konference. Potreba je, da se: 1. osebno spoznamo; 2. da se pogovorimo o skupnem postopanju v izobraževalni, politični, gospodarski in propagandistični smeri; 3. da uredimo medsebojno občevanje, ki bode odgovarjalo obstoječim razmeram.

Iz vsakega kraja naj pride po več sodrugov. Kdor se misli udeležiti konference, naj naznani polno svojo addresso na uredništvo «Napreja» v Idriji. Na to addresso naj se do 28. junija pošiljajo vsa pisma, tikajoča se konference ter skupnih zadev okraja.

S socialističnim pozdravom!

izvrševalni odbor

okrajne organizacije za sodni okraj idrijski.

Poziv!

S tem potom se prosi vse one sodruge, ki so prejeli I. knjigo «Pod spovednim pečatom» v kolportazu, naj izvolijo obračunati. V kratkem namreč izide II. knjiga.

S pozdravom

Anton Kristan

urednik «Napreja» v Idriji.

Sodrugi, somišljeniki! Zahajajte le v take gostilne, kavarne in brivnice, kjer je na razpolago vaše glasilu. Agitujte „Rdeči Prapor“!

Listek.

Hans Kirchsteiger:

Pod zpovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan Dalje.

„Župnik Hercog iz Gospojne,“ je nadaljeval dobri pater Oto. „Saj ste ga poznali, ko ste bili še čisto majhen dijaček.“

A sedaj je izginil prijazen smehlaj s prelatovega obraza.

„Zlosrčni župnik Hercog si Ti — ste vi, ki ga je vrgel škof svečano iz cerkve, kar je bilo že pred tremi dnevi čitati v „Ljudskem Glasniku?““

Prelatove oči so se povečale, dobile so strog izraz in bile so končno skoraj tako velike, kakor okroglo steklo njegovih naočnikov v debelem zlatem obrobu. Ali Hercog je vrnil ta hudi, ustrašeni pogled mirno s svojimi vlažnimi, odkritosrčnimi očmi. Hotel je govoriti, a prelat mu ni dal priti do besede.

„In ti — vi se drznete vdreti v mojo sveto hišo? Lahko si mislim! Ker sem sprejel od tvoje rodbine nekoč nekoliko dobrot, naj te — naj vas sedaj vzdržujem. Ali zaračunal si se. Samostanski kruh je sveta cerkvena last in ne sme se ga metati pred ljudi, ki jih je proklela cerkev. Sicer pa vam nisem ničesar več dolžan. Kar ste mi nekdanj storili dobrega, sem s svojo sveto molitvijo že davno stotero poplačal.“

Že je hotel Hercog pasti na kolena pred strogim možem in prositi milosti. Ali opustil je nepotrebno ponižanje. Če je bil siromak, je bil vendar mož. Samo malo besed je izpregovoril tresoč.

„Prečastiti, gre se za mojo dušo!“

„Be be — kaj mi je mar tvoja duša. Odgovoren sem za duše mojih sobratov, tem pa izkažem dobroto, ako jih obvarujem nevarnosti, da jih ne kazi tako slab duhovnik, kakršnen si ti.“

Česar ni storil Hercog, je storil sedaj stari pater. Pokleknil je pred mladim prelatom in v imenu svetega Benedikta je prosil usmiljenja za svojega starega prijatelja. Tudi drugi menih, ki je prej obžaloval, da je izgubil prelat v državnem zboru duha svetega Benedikta, je združil svojo prošnjo s sobratovo.

Ali očetovsko blago jima je ukazal prelat, naj molčita.

„Naš starodavni samostan uživa preveč časti, da bi ga smela omadeževati oseba, pred katero je pljunil sam škof. Za takega človeka ne smemo zavreči niti koščka kruha. Vi pa, sramotnež cerkve,“ je zarežal nad župnikom, „ne onečaščajte več mojega Bogu posvečenega doma s svojo navzočnostjo, da vas ne zapodim, kakor Vas je zapodil škof.“

Čudno, kakšna moč je še živela v starem župnikovem telesu. Ponosno se je zravnal in resno je dejal:

„Prosil sem te za rešitev moje uboge duše. Odrekel si mi jo. Bog bode nekoč najin sodnik. Proti tvoji volji sem zaužil v tvoji hiši košček kruha. Tukaj ti ga plačam. Ker mi odrekaš duševno miloščino miru, ne potrebujem niti tvoje telesne miloščine.“

S temi besedami je vzel zadnjo krono iz žepa ter jo je položil na mizo h kosu kruha, v katerem so bili še sledovi njegovih zob.

Potem je pogledal še z žalostno hvalnim očesom na starega patra, obrnil se je in je odkorakal skozi mramorno dvorano.

Gledal je na slike svetnikov; oni pa so zrl nepremično v nebesa ali pa na križanega.

Tam na stolu je bil njegov klobuk, ponj je šel in potem je izginil iz ponosne dvorane. Sam je našel pot po dolgem hodniku s čudežnimi slikami, na katere je bilo sijalo solnce. Ako bi bil imel dosti časa, da bi se bil zadržal, bi mu bilo solnce lahko marsikaj pripovedovalo o tistih čudežih, ki jih je samo nekdanj gledalo. Pripovedovalo bi mu bilo o mladih časih, ko so se zgodili čudeži ljubezni, dočim še živi sedaj cerkev le od starega sala, povečuje stare čudeže, namesto da bi delala nove ter posvečuje za drag denar stare svetnike, ker ne more porajati novih svetnikov ljubezni.

Zunaj se je le mehanično odkril pred cerkvijo, v kateri je še pred eno samo uro pobožno poslušal meniško petje.

Notri v refektoriju pa je pridobil prelat zopet svoj navadni smehlaj iz davnine. Smehlja je sedel k svoji mizi, katero so držali smehlajoči angelji, smehlja se je natočil vina, smehlja je razdejal umetniško pečeno raco in smehlja je gledalo solnce nanj. Že se je pomaknilo nižje in ni več zrl na besede: „Hospitem sicut Christum accipiat“. Komaj je bilo še videti črke na svetlorjavem polju. Zato pa se je smejalo solnce s polnim okroglim obrazom, prav kakor prelat, veliki steklenici črnega vina, ki se je bliščalo v njegovi svetlobi.

Ali solnce je znalo biti tudi poredno; ob veliki steklenici so se lomili njegovi žarki in namesto da bi padali na prelatovalice so se upirali naravnost v obraz svetega Benedikta. Slika je bila videti vsled tega čisto rdeča, prav kakor da se sramuje mrtvi svetnik svojega živega naslednika. Nad to hudomušno porednostjo se je znalo solnce še dolgo smejati, v tem ko je hodil stari pater Oto še dolgo kaj žalosten po samostanskem vrtu ter je zalival na pol usahlj cvetici, ki se je kmalu zopet vzravnala ob njegovi negi. Velo cvetico je smel rešiti, proklete duhovnikove duše ne.

Zunaj na klopi, katero je postavilo društvo za olepševanje kraja, ob zidu samostanskega vrta, je sedel nekdanji župnik. Iz ponosa, s katerim je zapustil ošabno prelaturu, je padel zopet v revščino sramote. Sreča, da je bila tukaj klop. Dalje ga ne bi bile nesle noge.

Doli ob reki so vlekli ribiči svoje mreže po vodi. Bili so povsem mokri in nevoščljivo so gledali na lenuha, ki je brez dela sedeč na klopi lahko gledal nanje.

Opravili so svoj posel in so oddali ribe v samostanski kuhinji.

Samostanski lovec je prišel iz gozda; njegov pomagač se je potil pod bremenom srnjaka, ki ga je nesel v samostan.

Na cesti ob vodi je vleklo dvoje volov, odlikovanih na gospodarski razstavi s prvo ceno, polagoma voz, na katerem je bil sed petdesetih hektolitrov. To je bilo vino, ki je prišlo danes po železnici iz samostanskih vinogradov in je romalo v samostansko klet.

Dalje prih.

„Rdeči Prapor“ izvod po 10 v se dobiva v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, dr. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svatek, Glavni trg; Šešark, Šelenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, Številka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Židovske ulice 1. — Kranj: Karol Florian, knjigarna. — Jesenice: Jakob Mesar št. 101. — Trst: Lavrenčič, Piazza Caserma. — Trst Rojano: Močnik, tobakarna. — Gorla: Krebelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. Schwarz, Šolske ulice. — Reka: Ricardo Camera, Corso 16.

Vabilo

k

prednemu občnemu zboru

delegatov okrajne bolniške
.. blagajne ljubljanske ..
v nedeljo dne 23. junija
ob pol 10. uri dopoldan
v vrtnem salonu
restavracije „Pri levu“
Marije Terezije cesta št. 16.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega rednega občnega zbora.
2. Poročilo načelnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo o računskem zaključku za leto 1906.
4. Poročilo nadziralnega odseka.
5. Volitev: a) upravnega odbora in namestnikov; b) nadziralnega odbora in namestnikov; c) razsodišča in namestnikov.

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska.

Josip Breskvar, načelnik.

OPOMBA. Brez legitimacije ni nikomur dovoljen pristop k zborovanju. (§ 29. blagajniških pravil.)

POZOR!

POZOR!

Za K 2'50

dobi vsak krasno remontoir žepno uro, „Gloria“-srebro, sistem Roskopf patent, anker kolesje, 30 ur idoča za kar se 2 leti jamči, z

lepo pozlačeno Pancer verižico, samo za K 2'50, 3 komadi z verižicami K 7.—. Razpošilja po povzetju tovar. zaloga švicarskih ur 3—1

S. Urbach, Krakov, št. 69.

Organizacije, sodrugi, pozor!

V proslavo splošne in enake volilne pravice je izvrševalni odbor založil krasno umetniške razglednice

v barvotisku.

Cena	50 izvodom	3 K 25 v
"	100	5 " 75 "
"	500	23 " 75 "
"	1000	40 " — "

Posamezni komadi po 8 vin.

Naroča se jih pri upravnistvu „Rdečega Prapora“ proti plačilu, oz. pošt. povzetju. Sodrug, sezite pridno po teh razglednicah!

Pravkar je izšla brošura:

SPOLNE BOLEZNI

Ljudstvu v pouk in svarilo napisal

dr. I. Demšar

špecialist za kožne bolezni.

Cena 45 vin., za 10 iztisov 4 K franko
Pošilja se samo, ako se z naročilom obenem vpošlje dotični znesek.

13

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborno pivo v sodnih in steklenicah.

Ustanovljeno leta 1855. Številka telefona 210.